Scénář k audioreportáži

ZŠ Komenského, Frýdlant nad Ostravicí

Vypracovali: Oliver Giža, Kryštof Lupík, Richard Ramík, David Snášel, Daniel Vdoleček

Nahrávka pořízena 18. května 2026 v Rádiu Čas v Ostravě

Vstup 1

0:19-0:35

“Narodila jsem se ve škole v Řepištích, moji rodiče byli učitelé, taťka tam byl ředitel. A bylo to v roku tisíc devět set čtyřicet osm, 26. 7. na sv. Annu.”

Vstup 1

Tak začal příběh paní Jany Foldynové, milovnice folklóru, létání a dlouholeté akční vychovatelky ve školní družině v Základní škole Komenského ve Frýdlantu nad Ostravicí. Ale nechybělo málo a paní Jana tu vůbec nemusela být, její rodiče pomáhali za války odboji na Morávce- Lúčce.

Vstup 1

1:30- 2:00

“Pomáhali partyzánům, převáděli oba, i mamka, přes hranice na Bílý kříž směrem a tam, ty od nás co utíkali, důstojníci nebo prostě lidi, kteří chtěli jít do armády, třeba já nevím, na východ nebo na západ. No a potom až jeden udal taťku tak taťka byl nejdřív zavřený v Ostravě skoro rok a potom 4 roky v Sachsenhausenu.

Vstup 2

Paní Jana se narodila 3 roky po válce, měla dvě sestry- o 11 a o 16 let starší. Od dvou let vyrůstala ve škole v Lískovci, tatínek ji vedl a maminka v ní učila. Ve škole rodina i bydlela a byla zde i mateřská škola. Měla tak ideální prostor pro hraní.

Vstup 2

7:50-8:02

“Ze školky jsem třeba zdrhla a už jsem šla do tělocvičny a přidala jsem se do tělocviku třeba k osmákům, jo… A ty učitelé už mě znali, tak jsem stanula na konec řady, že.”

Vstup 3

Po střední škole ve Frýdku-Místku se vydala na dvouletou nástavbu na vychovatelství v Krnově. A tady poznala jednu ze svých celoživotních vášní.

Vstup 3

11:30-11:37

“A tam jsem začala chodit na letiště na výcvik, na bezmotorové létání.”

Vstup 4

Tento koníček ovlivnil další její životní cestu. Po návratu z Krnova se jednoho dne ocitla na letišti Svazarmu ve Frýdlantu nad Ostravicí.

Vstup 4

12:00-12:12

“To je ten začátek všeho, co pak bylo, protože tam jsem potkala svého nastávajícího manžela, to byl tenkrát můj instruktor, který mě učil lítat.”

27:50-28:13

“Čtyřikrát, čtyřikrát jsem letěla sama, po čtvrté se mi tak dobře podařilo přistát, že se to nějak rozložilo to éro, mi se naštěstí nestalo nic, jenomže to už jsem byla v jiném stavu a no a pak jsem lítala s třema kočárkama, že, to už se nedalo lítat, to nebyl čas.”

Vstup 5

Další radostí paní Jany byla práce ve školní družině.

Vstup 5

20:36-20:42

“Bavila mě práce, protože to, to s dětmi, když někoho nebaví, tak radši aby toho nechal.”

21:45-22:08

“Představte si, že já jsem vzala ty děcka, bylo jich tam hodně přes dvacet dycky, i víc, a já jsem ty menší, kteří nemohli a ty větší šli, přes řeku přetahovala na druhou stranu, protože dopoledne jsem jim tam udělala šipky na Zimníku, jo, a poklad hledali.”

Vstup 6

V družině zúročila i lásku k hudbě, folkloru i místnímu nářečí.

Vstup 6

41:49-42:03

“S těmi dětmi už v té družině jsem tancovala, zpívala, učila je písničky no a pak mě napadlo, že tak ať je to soubor, že. Ten první rok myslím, že jsme ani neměli jméno.”

Vstup 7

A tak v roce 1978 vznikl Lašánek, folklórní soubor, který paní Jana vede dodnes. Za 48 let existence prošlo souborem stovky dětí, dnes se písničky v místním nářečí učí již třetí generace. A kolik má soubor členů teď?

Vstup 7

47:20-47:25

“49 je nás i s dospělýma, dospělých je 5.”

Vstup 8

Myslíte, že v 78 letech má Jana Foldynová čas na odpočinek? Hory, Lašánek, vedení seniorského souboru Pilky, vnoučata, zahrada, pes…

Vstup 8

57:45-57:47

“Nevím, kde mám dřív skočit.”

Vstup 9

A co je pro ni celý život nejdůležitější?

Vstup 9

1:00:03-1:00:09

“Já nesnáším schválnosti, nikdy v životě jsem nikomu nic neudělala naschvál, fakt ne.”

1:00:59-1:01:02

“Tak to mám ráda, v klidu a míru.”